

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії,
ректор ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний
університет

імені К. Д. Ушинського»

акад. Чебикін О. Я

» _____ 2019 р.

**Програма вступної співбесіди (випробувань)
з музеєзнавства, пам'яткознавства
для абітурієнтів, що вступають на освітній ступінь «бакалавр»
друга вища освіта**

2019 рік

Програма

Зародження музейної справи в добу античності

Колекції предметів музейного значення у святилищах, храмах та пінакотеках Стародавньої Греції. Колекціонування в період еллінізму. Пам'ятки мистецтва в приватних та громадських зібраннях Стародавнього Риму. Рух за публічний доступ до музейних цінностей. Проекти і спроби створення нових прамузейних моделей та їх роль у політиці Стародавнього Риму. Занепад музейної справи в Римській імперії під натиском ранньохристиянської ідеології.

Особливості протомузейної епохи в Західній Європі

Твори мистецтва в державних та храмових скарбницях Європейського Середньовіччя. Розвиток приватного колекціонування. Відмінність між римсько-західноєвропейським та елліно-візантійським варіантами реалізації музейної потреби.

Розвиток музейної справи в ренесансну добу

Сприятливі умови для розвитку музейної справи та засоби реалізації музейної потреби. Провідні прамузейні моделі: храми, палаццо, науково-освітні центри. Розширення складу пам'яток музейного значення. Визначне місце творів мистецтва в колекціях доби Відродження. Перші спроби каталогізації культурно-історичних пам'яток та теоретичного забезпечення музейної справи. Загальні результати еволюції музейної справи протягом прафеноменального періоду.

Поява музеїв у Європі

Термінологія Ренесансних експозицій. Кабінети і галереї епохи Відродження: студіоло, антикварії, кунсткамери. Феномен музею в Італії. Галерея Уффіци. Ватиканський комплекс та його музейні функції. Музей як ідея у працях європейських мислителів XVII–XVIII ст.

Природничче колекціонування в Європі в XVI–XVII ст.

Детермінанти появи і розвитку природничо-наукових кабінетів. Перші природничо-наукові кабінети європейських дослідників XVI ст. Природничо-наукові кабінети академій і наукових товариств у XVII ст. Анатомічні театри і кабінети.

Колекціонування і перші публічні музеї епохи Просвітництва (XVIII ст.)

Ідеологія Просвітництва і концепція публічного музею. Формування першого публічного музею. Зростання педагогічних функцій музею. Осмислення місця музеїв у культурному житті. Колекціонери епохи Просвітництва. Початок профілізації музейних зібрань. Формування музейних мереж у європейських країнах: початкова стадія. Формування художнього ринку, інституту атрибуції пам'яток.

Розвиток музейної справи в ХІХ – на початку ХХ ст.

Формування суспільної музейної свідомості, поява традиційної (академічної) моделі музейного закладу, її соціальні функції. Кількісне зростання музейних закладів у Європі. Профільна структура національних музейних мереж. Склад музейних зібрань, засоби демонстрації пам'яток. Система обліку, збереження та дослідження музейних цінностей. Форми спілкування з музейною аудиторією. Фахівці музейної справи – представники різних наукових дисциплін. Фіксація емпіричного досвіду музейництва та проблема теоретичного забезпечення. Роль приватного колекціонування в розвитку музейної справи. Державні заходи та громадські ініціативи в музейній сфері.

Розвиток музейної справи в другій половині ХХ ст.

Наслідки Другої світової війни для розвитку музейної справи. Початок міжнародного співробітництва в музейній галузі: створення ІКОМ. «Музейний вибух» 1960-1970-х рр.: передумови, сутність, наслідки. Існування музеїв «нового типу» одночасно із традиційними музеями, принципові відмінності в музейних моделях. Рівень теоретичного забезпечення музейної діяльності. Новий етап і форми міжнародної співпраці в музейній сфері. Використання музеями сучасних науково-технічних засобів. Новітнє розуміння музею та його соціальних функцій; нові критерії оцінки музейної діяльності. Реституція музейних цінностей як актуальна проблема та шляхи її вирішення. Роль електронних засобів інформації у сфері музейництва.

Особливості розвитку музейної справи в Америці

Особливості започаткування та еволюції музейництва в США та Канаді: специфічне культурно-історичне підґрунтя, основні етапи, корпоративна політика, елітарна та демократична тенденції, децентралізація та демократизація, поліфонічний характер музейної мережі, високий рівень музеологічних досліджень, велика ефективність використання новітніх науково-технічних засобів. Українська діаспора і музейне будівництво США та Канади. Зародження, становлення та основні етапи розвитку музеїв Латинської Америки. Специфічні особливості музейної мережі й організації музейництва латиноамериканських країн. Музеї світового значення на американському континенті.

Особливості розвитку музейної справи в Африці і Австралії

Африка: особливості музейної потреби серед місцевого населення та переселенців. Археологічна та мистецька спадщини, як основні об'єкти музеєфікації. Національні та місцеві музеї африканських країн. Особливе значення міжнародної допомоги для розвитку музейної справи на Африканському континенті. Музейництво Австралії: специфічні умови й етапи становлення, профілізація музейної мережі, визначні музеї, перспективні проекти.